

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Broj: 00-72/22-24/2
EPA 547 XXVII
Podgorica, 1. novembar 2022. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 36. sjednice održane 26. i 31. oktobra 2022. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju **IZVJEŠTAJA O STANJU ENERGETSKOG SEKTORA CRNE GORE ZA 2021. GODINU**

Odbor se, u uvodnom obraćanju predsjednika Odbora Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti upoznao sa sadržajem Izvještaja o stanju energetskog sektora, kao i sa činjenicom da su 2021. godinu posebno obilježili ekstremni uslovi izazvani globalnom energetskom krizom, ne samo zato što je pogodila energetski sektor već zato što ja nastupila odmah nakon krize izazvane covid-19 pandemijom.

Na Odboru je konstatovano da je početkom 2021. godine ostvaren rast potrošnje električne energije, ali nakon toga globalno tržište bilježi povremenu neraspoloživost prirodnog gasa, što je za posljedicu imalo rast cijena gasa ali i drugih energenata uključujući i električnu energiju. Takođe, konstatovano je da su proizvodni kapaciteti u 2021. godini uvećani za 2,69MW i da je povećana proizvodnja električne energije za 13,3% u odnosu na 2020. godinu. Elektroprivreda Crne Gore je u postojeće proizvodne objekte investirala 9,2 miliona eura što je značajno manje nego u 2020. godini kada je uloženo 20,77 miliona eura. Na kraju 2021. godine, CEDIS je zabilježio neto gubitak od 9,85 miliona eura dok je CGES ostvario neto dobit od oko 16,85 miliona eura.

Takođe, Odbor se upoznao i sa činjenicom da je Evropska komisija posredstvom revidiranih planova iz maja 2022. godine najavila dinamičniju izgradnju obnovljivih izvora energije i povećanje udijela do 2030. godine sa 30% na 45%. Naime, Crna Gora još uvijek nije utvrdila dva strateška dokumenta shodno Zakonu o energetici, i to: opšte smjernice energetske politike i nacionalni energetske-klimatski plan.

Tokom rasprave na Odboru, pozitivno je ocijenjeno smanjenje tehničkih gubitaka, ali i da zabrinjavaju podaci prema kojima su određeni energetski subjekti poslovali sa negativnim rezultatom.

Na sjednici Odbora, pojedine poslanike je interesovalo da li Agencija vidi šansu za uvođenje novog operatora, i kada bi se to moglo desiti, smatrajući da bi navedeno riješilo monopolsku situaciju na tržištu gdje bi se, pored regulatornih mjera i jačanja tržišne konkurencije, električna energija učinila dostupna građanima po povoljnijim uslovima.

U vezi sa projektima koji se odnose na solarne panele, na sjednici je iskazano mišljenje da su efekti izuzetno mali uz ocjenu da je to rezultat monopolske pozicije EPCG i otežanih procedura, te je postavljeno pitanje šta bi Agencija mogla preduzeti kako bi se iste pojednostavile u cilju boljeg korišćenja raspoloživih resursa i kapaciteta koje nudi pomorski kabl. Međutim, bilo je i mišljenje da su solarni projekti koje realizuje EPCG

započeti tek u 2022. godini, te da nije bilo aktivnosti po tom osnovu u ranijim godinama, pa se o efektima istih može pouzdanije diskutovati po završetku tekuće godine.

Tokom rasprave poslanici su, između ostalog, postavili pitanja koja su se odnosila na: kretanje nivoa investicija u 2019, 2020. i 2021. godini; trend broja zaposlenih u energetske kompanijama i potencijalni rast troškova poslovanja po tom osnovu; strukturu novozaposlenih u tim kompanijama sa aspekta produktivnosti; mjere koje bi Agencija mogla da preduzme sa ciljem smanjenja troškova i povećanja efikasnosti poslovanja energetskih subjekata; i dr.

Na Odboru je iskazano mišljenje da se mora zaustaviti način donošenja odluka o izgradnji hidropotencijala kao što je to bio slučaj sa HE „Komarnica“, te da je potrebno izraditi studiju održivosti izgradnje reverzibilnih hidrocentrala na vodotoku Komarnice, postojeće Pive I, Pive II i Kruševo, u saradnji sa zemljama regiona sa kojima su vodotoci zajednički. Stoga, sugerisano je i da se sagleda: mogućnost rekonstrukcije HE „Perućica“, potencijalni načini korišćenja Bilečkog jezera, buduće opcije na vodotocima Morače, i dr.

Nakon rasprave i izjašnjavanja, sa četiri glasa „za“ i pet glasova „uzdržan“, Izveštaj o stanju energetskog sektora u Crnoj Gori za 2021. godinu nije dobio potrebnu većinu na Odboru.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Petar Ivanović.

ZAMJENIK PREDSEDNIKA ODBORA

